

[Lone Dybkjær]

Jeg skal så kommentere nogle punkter i planen, men sige, at det er nødvendigt, inden vi går over til en mere konkret diskussion af de enkelte punkter, at få nogle nærmere konkretiseringer af, hvad der er midlertidig, og hvad der er mere permanent arbejdsløshed.

Hvis man kigger på arbejdsløshedstallene for de unge under 25 år, så vil man se, at der er dels nogle, der har været ledige i under 5 uger, dels nogle i mellem 5 og 26 uger, dels nogle i over 26 uger. Det var ikke de samme foranstaltninger, der skal til, også af den grund, at der er et naturligt jobskift, når man er i den alder, vi her taler om, altså under de 24 år.

Vi er enige med arbejdsministeren i vigtigheden af, at der etableres gode uddannelsesmuligheder for de unge. I et samfund som det, vi er i, og det, vi fortsat vil være i, er det helt oplagt, at kravene til uddannelse ikke bliver mindre, snarere tværtimod. Det er også den udvikling, vi har set igennem de senere år. Vi synes derfor, det er godt, at der nu kommer en for kommunerne obligatorisk vejledning, sådan at man også kan give de unge ordentlige muligheder, når de skal vælge, hvad de vil.

Vi kan også tilslutte os, når vi diskuterer nye uddannelsesmuligheder, de nye social- og sundhedsuddannelser, der er på tale. Problemet er naturligvis, som også fru Lilli Gyldenkilde var inde på, at det er en måde at sluse kvinder fra ét sæt af traditionelle uddannelsesmønstre over i et andet sæt af lige så traditionelle uddannelsesmuligheder på. Skal den vejledning blive en succes, er det fuldstændig afgørende, at man sætter ind på, at kvinder ikke blot beskæftiges i de såkaldte hjemmefag, i de sociale fag i det hele taget, men at de også kommer over i nogle af de tekniske fag, men også andre. Det kan heller ikke nytte noget, at vi lader dem blive i HK, for også dér må vi imødesee, at der bliver beskæftigelsesproblemer. Kvinderne må med andre ord i langt, langt højere grad ind på de traditionelle mandsområder. En af vejledningens vigtigste opgaver bliver derfor at få overbevist de kvinder, der skal ind i et uddannelsesmønster, om, at det er mandsområderne, de skal gå ind i. Det lægger naturligvis også et ansvar på arbejdsgiverne for, at de gør det muligt rent faktisk for kvinderne at bevæge sig i den verden, der hidtil har været domineret af mænd.

Men vigtigst af alt i hele uddannelsesmønsteret – ud over at man naturligvis skal udnytte den eksisterende kapacitet bedre og den slags – er nok at få skabt nogle nye uddannelsesområder. Det kan være, at det skal starte som lærepladser og gå over til EFG-uddannelser senere hen. Jeg tænker her på, hvad det er for nye tekniske udviklinger, vi kan se i fremtiden: informationsteknologi og bioteknologi, energi og miljø, kemiindustrier osv. Vi halter langt bagefter med vores uddannelser på disse områder. Vi er ikke nær fulgt med, og vi er slet ikke rustet til at imødekomme og nyde godt af den udvikling, der er på vej inden for disse områder.

Vi er ikke umiddelbart begejstret for den kvotaordning, arbejdsministeren har foreslået vedrørende lære- og praktikpladser. Vi tror, at den bliver administrativt besværlig og ikke særlig værdifuld. Det er klart, at vi må finde frem til nogle måder, hvorpå vi yderligere kan stimulere det og få praktikpladser frem; man må så i samarbejde med arbejdsmarkedets parter se, hvad der kan gøres. Vi synes, der er gjort en hel del, og vi synes, at det, der allerede er gjort, godt kunne tyde på, at man kan komme videre ad den vej, f.eks. Arbejdsgiverforeningen har anvendt.

Når arbejdsministeren som et af de vigtigere beskæftigelsesområder foreslår elevbyggeri i forbindelse med almennyttige boliger, så synes vi ikke, at han har valgt de bedste områder. Vi er bange for, at hele bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden kan blive lagt for had, hvis man tager nogle af de steder, hvor der i forvejen er så enorm ledighed. Jeg skal lade være at komme ind på hele diskussionen om det almennyttige byggeri og andelsboliger, og hvad ved jeg, men vi tror altså snarere, at man, hvis man skal ind i det, skal satse på byfornyelse og den slags ting.

Jeg skal til sidst sige, at vi mener, det er nødvendigt, at man skaber garanti for, at de unge kan få job eller uddannelse. Vi synes desværre ikke – det må arbejdsministeren undskylde os – at den form, man hidtil har anvendt, og de forsøg, man har foretaget i Århus og Storstrøms amter, umiddelbart viser, at det er den vej, man skal gå. Men så må vi altså finde nogle andre veje. Jeg synes, det er vigtigt, at vi forsøger på også at finde fejlene i det, vi selv har sat i gang, og at erkende det, hvis tingene skal gøres på en ny